

Delen moet geleerd worden

Deze maand pikten we er de brief uit van een lezeres die duidelijk een probleem heeft met haar hond als die aan het eten is. Laten we duidelijk zijn: ze is zeker niet alleen, want heel wat honden beschermen hun 'bezit' op een fanatieke manier. Een hand in de etensbak zorgt - zo blijkt uit veel brieven - heel dikwijls voor venijnige reacties.

Over baknijd en bezitsagressie

Iets bezitten is belangrijk in de hondenwereld. Trouwens, niet alleen voor honden. Ook voor kinderen. Kinderen doorlopen een fase die begint rond hun 2 jaar waarin ze erg 'mijn'-georiënteerd worden. 'Mijn papa', 'mijn mama', 'mijn pop', 'mijn oma' enz. Tegen dat ze naar de kleuterklas gaan, hebben kinderen al heel wat strategieën ontwikkeld om hun bezit voor zichzelf op te eisen. Een kleuterjufvrouw heeft er een hele klus aan om kinderen te leren met elkaar te delen en om te voorkomen dat ze met leeftijdgenootjes op de vuist gaan om hun bezit op te eisen. Als alles in deze fase goed verloopt en het delen met elkaar aangemoedigd wordt, dan verliezen kinderen deze bezitterigheid. Als het niet goed verloopt, dan kan het tot probleemgedrag bij volwassenen leiden. Criminaliteit is dan meestal het gevolg.

Bij honden speelt zich een gelijkaardig proces af. Het is voor puppy's heel normaal dat ze bezitterig zijn. Reeds op zeer jonge leeftijd (vanaf 3 weken oud) verdedigen puppy's hun speelgoed ten opzichte van hun nestgenoten. Aan de etensbak wordt er geregeld geduwd en probeert iedereen de beste plaats te be-

'Beste,
Ik heb een hond die een heel goed karakter heeft. Ik heb zelf kinderen en hij speelt er de hele dag mee. Dit gaat nooit mis. Er is maar één probleem. Als hij eet, dan duldt hij niet dat er iemand in zijn buurt komt. Hij gromt dan vervaarlijk, de blik in zijn ogen verandert en als wij dichterbij komen, dan trekt hij zijn lip omhoog en staat hij klaar om aan te vallen. Eens zijn eten op is, gaat alles weer goed. Ik heb al van alles geprobeerd, maar het wordt erger en ik krijg er nu zelf een beetje schrik van. Kunt u ons vertellen wat wij moeten doen?'
[Lieve Mer](#) [cx uit](#) [Wijnegem](#)

komen. Het bezitsrecht over botten of kluiven wordt dikwijls afgedwongen met agressief vertoon. Ze hebben immers geleerd dat indien ze hun bezit niet verdedigen, de ander ermee aan de haal gaat en ze het misschien nooit meer terugzien.

Het opeisen van een bezit met agressie en het vertonen van agressief gedrag als hij eet, komen meestal doordat de hond onzeker is over de bedoelingen van zijn baas, hij de baas niet vertrouwt of omdat hij onvoldoende gesocialiseerd werd, waardoor hij een bepaalde vorm van angst heeft voor zijn baas. De hond leren delen en hem leren soms dingen die hij als zijn bezit ziet af te geven, houdt in dat de hond moet leren vertrouwen te hebben.

Om dat te bekomen, zijn er twee stappen. In de eerste plaats moet de hond geleerd wor-

den de aanwezigheid en de activiteit van mensen rondom hem te tolereren terwijl hij eet of iets in zijn bezit heeft.

De tweede stap bestaat erin dat de hond leert de aanwezigheid van mensen op prijs te stellen, zelfs al liggen er bezittingen van hem in de buurt. Als deze stap goed verloopt, dan heeft hij het graag dat mensen zijn etensbak of zijn speelgoed wegnemen en leert hij de aanwezigheid van mensen terwijl hij eet zelfs fijn te vinden.

Hoe leer je het hem aan?

Veel mensen geven de hond zijn eten en laten hem dan met rust. Dit is inderdaad verstandig, maar het leert je hond niet om ge-

wend te raken aan je aanwezigheid terwijl hij eet.

• **Als je hond een puppy is**, of als je hond het helemaal niet erg vindt dat je in zijn buurt bent wanneer hij eet, kan je als volgt te werk gaan.

Maak er met een puppy een gewoonte van dat je samen met hem op de grond zit en houd hem gezelschap terwijl hij eet. Zet de etensbak in je schoot en geef de hond zo nu en dan iets lekkers (vleesbrokjes, gebakken lever enz.) uit je hand te eten. Als je merkt dat de puppy je volledig vertrouwt, dus als hij niet meer verstart en zijn eten niet vlug opslokt, dan ben je klaar voor de tweede fase.

Je kan nu, met dezelfde lekkere snoepjes in je hand, die hand in zijn etensbak stoppen terwijl je puppy eet, en hem de snoepjes uit jouw hand, in de bak, laten eten. Het is de bedoeling dat je puppy vlug het verband legt tussen jouw hand in zijn etensbak en de extra snoepjes die hij daardoor krijgt. Als alles goed gaat, dan kijkt de puppy er straks naar uit dat jij je hand weer in zijn bak stopt, want die geeft hem extra's.

• **Voor volwassen honden** of voor puppy's die het niet graag hebben dat je in hun buurt verblijft wanneer ze eten, moet je zorgvuldig een stap-voor-stapmethode gebruiken.

[Stap 1] Ongeveer 1 week

Voer je hond uit de hand. Dit wil zeggen dat je zijn complete maaltijd in zijn bak doet en op het aanrecht laat staan. Je haalt vervolgens een brokje uit zijn bak en je geeft het hem. Je gaat verder tot de bak leeg is.

Voor de hond moet het duidelijk zijn dat mensen hem eten geven uit hun hand. Laat daarom ook andere leden van het gezin deze oefening doen. Vraag zelfs je burens, vrienden of familie om dezelfde oefening te doen met je hond.

Je hond hoeft geen bevelen te gehoorzamen. Hij moet gewoon opeten wat je hem, vanuit je hand, aanreikt.

[Stap 2] Ongeveer 1 week

Neem twee dezelfde etensbakken. Op het aanrecht vul je één bak met de hoeveelheid eten die je hond nodig heeft. Je neemt nu de andere bak, zet die op de grond en geeft je hond het signaal dat hij mag eten, en... houd zijn reactie in het oog. Hij zal heel erg verbaasd zijn omdat er geen eten in zijn bak blijkt te zijn. Hij zal je vragend aankijken en je proberen zover te krijgen dat je eten in zijn bak doet. Dit is een totaal ander vertrekpunt nu. Je hond wil nu zelf dat je naar zijn bak komt, en omdat er niets in is, is er ook geen reden voor hem om agressief of defensief te reageren. Ga nu naar de hond, zeg hem dat hij moet gaan zitten en gooi vervolgens één brokje voer in zijn etensbak. Zeg hem dat hij het mag opeten en ga een paar stappen achteruit. Je hond eet het brokje op, kijkt je aan en smeekt

je om weer naar zijn bak te komen. Je doet dat, vraagt hem weer te gaan zitten, gooit weer een brokje en geeft weer het signaal tot eten terwijl je intussen weggaat. Dit scenario herhaalt zich tot je hond zijn volledige maaltijd gehad heeft. Na een paar keer één brokje per keer in zijn bak gedaan te hebben, kan je nu ook een paar brokjes per keer gebruiken. Als je maar niet te veel brokjes in de bak doet, want dan loop je het risico dat zijn bezitsdrang weer naar boven komt.

Je hond zal vlug begrepen hebben hoe hij zich moet gedragen om nog brokjes te krijgen en hij zal ernaar uit kijken dat je weer zijn bak nadert.

[Stap 3] Minimum 1 week

Doe wat meer hondenbrokken in zijn bak, doe hem zitten, zeg dat hij mag eten en ga niet weg. Begin vanop een afstand en ga stap voor stap dichterbij. Gooi brokjes in zijn bak terwijl hij eet. Je hond moet ondervinden dat jouw hand in de buurt van zijn etensbak niet wil zeggen dat je zijn bak gaat wegpakken, maar integendeel dat je er nog meer voeding in gaat doen. Gooi daarom niet zomaar zijn normale voeding in zijn bak terwijl hij eet, maar gooi zo nu en dan iets extra lekkers. Dit

kan bijvoorbeeld een stukje vlees, lever, vis of kaas zijn. Nadat je merkt dat je hond veel meer vertrouwen heeft, nodig je weer andere mensen uit om hetzelfde ritueel te herhalen.

[Stap 4]

Als je merkt dat je hond helemaal niet meer gespannen is, geen enkele vorm van agressie toont en jou ten volle vertrouwt, en slechts nadat jij bij jezelf merkt dat jij ook alle vertrouwen in de hond hebt, kan je aan de volgende fase beginnen.

In deze fase doe je ongeveer één vierde van zijn eten in de bak, vraag je hem te gaan zitten, zet je de bak neer en geef je het signaal tot eten. Terwijl de hond eet, deponeer je geregeld een paar hondenbrokjes of ook iets extra lekkers in zijn bak. Omdat je hond nu geen enkel teken van agressie meer vertoont, kan je met één hand zijn bak opnemen, terwijl je met de andere hand extra snoepjes op de grond laat vallen. Je hond moet begrijpen dat als je zijn bak even opneemt, dit betekent dat er extra lekkere snoep te krijgen is. Terwijl je de etensbak in je hand hebt, gooi je er ook een paar extra lekkere snoepjes in en zet je deze terug als je hond de snoepjes op de grond opgegeten heeft.

Voor jouw hond wordt het nu duidelijk dat als iemand zijn etensbak wegneemt, dit voor hem positieve gevolgen heeft. Hij krijgt er extra eten en extra lekkere snoepjes voor. Ook hier weer hetzelfde scenario: eens jouw hond je perfect vertrouwt wanneer je zijn etensbak wegneemt, mag je andere mensen vragen hetzelfde te doen.

• TEKST EN FOTO'S: DANY GROSEMANS
DIERENGEDRAGSTHERAPEUT

OPGELET

In heel wat boeken kom je nog de raad tegen dat je de etensbak voor de neus van je hond moet kunnen wegnemen als ultieme test van je baas-zijn. Dit is echter onzin. Een hond die zijn etensbak verdedigt, doet dit veeleer uit wantrouwen. Door zijn etensbak plots weg te nemen, versterk je juist zijn wantrouwen en ben je er waarschijnlijk zelf de oorzaak van dat je hond baknijd gaat ontwikkelen. Niet doen dus! Hem met rust laten als hij eet is ook niet goed. Op die manier leert hij het ook niet. Sommige honden die baknijd vertonen, reageren ook agressief als hun speelgoed of een kluiw afgepakt wordt. Daar ook weer hetzelfde scenario. Leer de hond eerst het bevel 'dank u' of 'geef' aan. Eens hij dit bevel goed kent en hij dingen op bevel afgeeft, is het tijd om hetzelfde bevel te oefenen met speelgoed en spullen die hij minder graag afgeeft. Zorg ervoor dat je hond zich steeds beloond voelt voor het afgeven. Daarom is het ook nodig dat je hem leert dat wanneer hij het voorwerp afgeeft, hij een beter voorwerp (een lekker snoepje) in de plaats krijgt, en... dat hij meestal het voorwerp ook weer terugkrijgt.

Mocht je hond met deze tips niet van zijn probleemgedrag verlost geraken, aarzel dan niet om professionele hulp in te roepen. Bezitsagressie en baknijd zijn geen gedragingen die vanzelf weggaan of die je licht mag inschatten. Het zijn immers meestal geen alleenstaande gedragingen. Ze kunnen vrij vlug het algemene gedrag van de hond 'besmetten' en ervoor zorgen dat je een onbetrouwbare hond krijgt.

